

vergadering **1**
zittingsjaar 2015-2016

Woordelijk Verslag

Plenaire Vergadering

van 28 september 2015

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	3
VERONTSCHULDIGINGEN	3
OPENING VAN DE ZITTING 2015-2016	3
ONDERZOEK VAN DE GELOOFSBRIEVEN EN EEDAFLEGGING	3
POLITIEKE FRACTIES	
Wijziging in de samenstelling	4
VERKIEZING VAN HET BUREAU	4
TOESPRAAK VAN DE VOORZITTER	4
CONSTITUERING VAN HET VLAAMS PARLEMENT	7
VERKLARING VAN DE VLAAMSE REGERING betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2016	7
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	13

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Herman De Croo

– De vergadering wordt geopend om 14.03 uur.

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

Dames en heren, ik heb de eer deze zitting te openen. Ik doe dat voor de tweede maal en misschien niet voor de laatste maal. Ik heet u hartelijk welkom voor deze enkele ogenblikken dat u mij dit genoeg doet. Het is ook totaal onopzettelijk, maar ik ben het lid met de grootste dienstanciënniteit – dat is aan de kiezers te wijten – en met de hoogste ouderdom – dat is aan mijn ouders te wijten. Er zijn er 73 onder jullie – als jullie allemaal aanwezig zijn – die nog niet geboren waren toen ik mijn eed aflegde. Als ik erover nadenk, ben ik de enige in het land die de zes herzieningen van de Grondwet heeft besproken en goedgekeurd. Het was misschien niet altijd het beste wat ik in mijn leven heb gedaan. *(Opmerkingen)*

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldiging zijn ingekomen van de volgende leden:

Vera Celis, Karim Van Overmeire, Herman Wynants: ambtsverplichtingen;

Lies Jans: gezondheidsredenen;

Vera Jans: zwangerschapsverlof.

OPENING VAN DE ZITTING 2015-2016

De voorzitter: Dames en heren, het Vlaams Parlement komt heden van rechtswege bijeen krachtens artikel 10, §1, eerste lid, van het bijzonder decreet van 7 juli 2006 over de Vlaamse instellingen.

Ik verklaar de zitting 2015-2016 geopend.

ONDERZOEK VAN DE GELOOFSBRIEVEN EN EEDAFLEGGING

De voorzitter: Dames en heren, bij brief van 9 september 2015 heeft mevrouw Barbara Bonte met ingang van 28 september 2015 ontslag genomen als Vlaams volksvertegenwoordiger.

De opvolger die in aanmerking komt om haar te vervangen, is de heer Ortwin Depoortere.

De geloofsbrieven van de heer Ortwin Depoortere werden reeds goedgekeurd in de plenaire vergadering van 17 juni 2014. Het administratieve onderzoek heeft uitgewezen dat sindsdien geen wijziging is opgetreden in de vervulling van de kiesbaarheidsvoorwaarden.

Vraagt hierover iemand het woord? *(Neen)*

Ik roep de heer Ortwin Depoortere uit tot Vlaams volksvertegenwoordiger en nodig hem uit vanop zijn plaats de grondwettelijke eed af te leggen, die luidt als volgt: "Ik zweer de Grondwet na te leven."

– De heer Ortwin Depoortere legt de grondwettelijke eed af.

Mijnheer Depoortere, namens alle collega's heet ik u van harte welkom in het Vlaams Parlement. *(Applaus)*

POLITIEKE FRACTIES

Wijziging in de samenstelling

De voorzitter: Dames en heren, bij brief van 14 september 2015 delen de heren Chris Janssens, voorzitter van de VB-fractie, en Ortwin Depoortere mee dat de heer Ortwin Depoortere vanaf het moment van zijn eedaflegging deel uitmaakt van de VB-fractie, wat niet tot enige verwondering blijkt te leiden.

VERKIEZING VAN HET BUREAU

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de verkiezing van het Bureau van het Vlaams Parlement.

Het scheidend Bureau was als volgt samengesteld:

voorzitter: de heer Jan Peumans
eerste ondervoorzitter: de heer Peter Van Rompuy
tweede ondervoorzitter: de heer Wilfried Vandaele
derde ondervoorzitter: de heer Marino Keulen
vierde ondervoorzitter: mevrouw Caroline Gennez
secretarissen: mevrouw Nadia Sminate, de heer Kris Van Dijck en mevrouw Sonja Claes

Vraagt iemand het woord omtrent de verkiezing van het Bureau?

De heer Diependaele heeft het woord.

Matthias Diependaele (N-VA): Zoals gebruikelijk heb ik contact opgenomen met alle fracties die vertegenwoordigd zijn in het Vast Bureau. Wij hebben besloten om het uittredend Bureau te herbevestigen.

De voorzitter: U spreekt dus namens Koen Van den Heuvel, Bart Somers en Joris Vandenbroucke?

Mijnheer Janssens, hebt u het woord gevraagd? Neen? Des te beter. *(Gelach)*

Wij hebben het voorstel van de heer Diependaele gehoord.

Daar het aantal kandidaten voor elk ambt in het Bureau overeenstemt met het aantal toe te wijzen plaatsen, verklaar ik verkozen:

tot voorzitter: de heer Jan Peumans
tot eerste ondervoorzitter: de heer Peter Van Rompuy
tot tweede ondervoorzitter: de heer Wilfried Vandaele
tot derde ondervoorzitter: de heer Marino Keulen
tot vierde ondervoorzitter: mevrouw Caroline Gennez
tot secretarissen: mevrouw Nadia Sminate, de heer Kris Van Dijck en mevrouw Sonja Claes

Het Bureau van het Vlaams Parlement is aldus samengesteld en ik verzoek de voorzitter en twee secretarissen hier op het gestoelte te komen plaatsnemen. *(Applaus)*

– Jan Peumans, voorzitter, treedt als voorzitter op.

TOESPRAAK VAN DE VOORZITTER

De voorzitter: Dames en heren, goedemiddag. De heer De Croo heeft het natuurlijk weer voortreffelijk gedaan. Als je zes staatshervormingen overleeft, wil

dat wat zeggen. Mijnheer De Croo, bedankt dat u dat weer in uw bekende stijl hebt gedaan.

Beste collega's, dames en heren ministers, minister-president in het bijzonder, uiteraard ook de viceministers-presidenten en de andere ministers, beste medewerkers van het Vlaams Parlement, geacht publiek, met veel plezier heet ik u hier allen hartelijk welkom voor onze eerste plenaire vergadering van het nieuwe parlementaire jaar in onze nog altijd wondermooie koepelzaal. U weet het of u weet het niet, de voorbije vakantie is de zaal flink onder handen genomen en het glas is na de opknapbeurt van deze zomer transparanter dan ooit en ik hoop dat de werking van ons parlement dat in 2015-2016 ook zal zijn.

Ik hoop ook dat u na deze warme zomer allemaal bruist van energie en gezondheid. Ik dank u tegelijkertijd voor het vertrouwen dat u mij schenkt om ook dit parlementaire jaar opnieuw uw voorzitter te zijn.

Als tegenprestatie mag u van mij verwachten dat ik uw dynamisme en uw inzet zoveel mogelijk zal honoreren. Ik zal dus mijn uiterste best doen om uw vertrouwen niet te beschamen, en dan bedoel ik het vertrouwen van alle 123 Vlaamse volksvertegenwoordigers die dit parlement naar zijn hoogste niveau proberen te tillen.

Met die laatste bekommernis in het achterhoofd roep ik u allen, meerderheid zowel als oppositie, op tot wederzijds respect en dus vooral veel luisterbereidheid in het debat.

Uw aanwezigheid in dit halfrond en in de omliggende commissie-zalen is daartoe een eerste vereiste, en ik zeg dat niet alleen omdat u daarmee zowel uw eigen imago als het imago van ons parlement bij de bevolking hooghoudt. Uw aanwezigheid is een fundamentele, morele plicht. Ze bewijst niet alleen uw interesse voor uw politieke collega's en het daarmee gepaard gaande debat, ze verrijkt u ongetwijfeld ook met kennis. In ons parlement bieden wij u namelijk tal van gelegenheden om uw besluitvorming te enten op de dagelijkse realiteit, haar noden en behoeften. Al jaren helpen onze paraparlementaire organisaties u daarbij, net als de gastsprekers in de verschillende commissies.

Maar ook hier in het halfrond zelf kunnen u en ik veel leren. Een mooi voorbeeld daarvan was de European State of the Union van Jef Lambrecht dit voorjaar. Zijn woorden waren nog niet koud of we werden overspoeld door de gevolgen van de conflicten in de Arabische wereld.

Ik breek daarom een lans voor een massale aanwezigheid bij dergelijke initiatieven. Een eerste gelegenheid krijgt u daartoe al op 15 oktober bij de komst van de Nederlandse minister-president Mark Rutte naar deze zaal.

Hij zal ons hier toespreken en naar goede gewoonte zullen niet alleen de aanwezigen hier, maar ook de modale Vlaming die uiteenzetting rechtstreeks kunnen volgen op de livestream die onze diensten verzorgen.

Het is namelijk van groot belang dat onze werking doordringt tot bij alle Vlamingen. Daarbij valt uw persoonlijke inbreng als boodschapper voor uw achterban niet te onderschatten. Anderzijds wil ik erop wijzen dat u de bevolking meer vertrouwen kunt geven in ons parlement door een sterk en correct optreden in de media.

Ik hoef u niet de weg te wijzen naar de traditionele mediakanalen, waarin u allemaal al langer uw mening uitdraagt. Ik wil u wel een extra inspanning vragen om ook de specifieke werking van ons parlement binnen deze muren met zorg weerklank te geven in de gespecialiseerde programma's als Villa Politica op de

VRT, de journaals op VTM of de duiding op Kanaal Z, maar ook op een voor ons onontbeerlijke zender als Actua TV.

Dames en heren, beste collega's, het begin van een nieuw jaar is altijd een moment van goede voornemens. Gezonder gaan leven, stoppen met roken – wat ik al vier jaar doe –, meer gaan sporten – wat ik ook doe –, een paar kilo's afslanken – wat ik ook doe. Normaal zweert men die dure eden op 1 januari, maar wij, volksvertegenwoordigers, staan in september altijd aan een nieuwe startlijn.

Ons voornemen moet zijn om de problemen van onze Vlaamse bevolking op te lossen of te verlichten. Welnu, onze maatschappij bevindt zich momenteel in de greep van één thema dat het dagelijks leven volledig beheerst: de vluchtelingen-crisis.

Als die ons één ding heeft geleerd, dan is het wel het volgende: hoe minder men bezit, hoe meer problemen men heeft. Nochtans zijn wij als bewoners van een van de meest welvarende regio's van onze aardbol geneigd om in elk aspect van onze overvloed een probleem te vinden.

Als ik in het verleden vanop deze zelfde plek heb gepleit voor hoogstaande kwaliteit in dit parlement, dan lijkt dit me een uitstekende gelegenheid om u allen te wijzen op de nood van een debat dat de waan van de dag overstijgt. Voor sommige mensen staat leven gelijk aan overleven.

Daarom hebben we nood aan een debat dat leidt naar gefundeerde oplossingen voor acute maatschappelijke crisissen en dat de basis legt voor stevige en leefbare structuren voor de toekomst in dit nieuwe Vlaanderen, dat steeds meer ingebed geraakt in een multiculturele en geglobaliseerde wereld.

Ik ben ervan overtuigd dat u daarvoor hier de instrumenten in handen hebt. U gaat nu samen met mij het tweede jaar in van deze zittingsperiode. Iedereen heeft de kans gehad om zich te positioneren in deze vergadering, om zichzelf te oriënteren of te specialiseren, om zijn werkterrein af te lijnen of te diversifiëren. Kortom, iedereen zou zich gemakkelijk moeten voelen op zijn plaats, zodat ons parlement op kruissnelheid kan werken.

Het is niet mijn bedoeling om hier op een scherm de cijfers te projecteren van het aantal behandelde vragen tijdens het afgelopen zittingsjaar. U weet al langer dat ik kwantiteit niet als waardemeter hanteer.

Toch wil ik aanstippen dat tijdens het afgelopen zittingsjaar in 12 actualiteitsdebatten heel interessante invalshoeken werden belicht. Het werk van u allen samen mondde uit in 11 voorstellen van decreet, 49 ontwerpen van decreet – weliswaar van de regering – en 17 voorstellen van resolutie van het parlement.

Het verheugt mij dat er ook verscheidene schriftelijke vragen werden ingediend en behandeld in de traditioneel kalmere maanden juli en augustus. Een aantal commissies hebben hun vergaderingen vroeger hervat. Ik zou hen als voorbeeld willen stellen, want we hebben er alle belang bij dat ons parlement ook in de zomermaanden inspeelt op de actualiteit.

Ik heb al verwezen naar de vluchtelingen-crisis: zulke gebeurtenissen laten zich niet in een kalender vatten en zij vragen onmiddellijke reactie. Zij vormen het duidelijkste bewijs dat Vlaanderen twaalf maanden op twaalf een degelijk bestuur vraagt.

Dat bestuur gaat uiteraard niet alleen van de Vlaamse Regering uit, minister-president. Net als in het verleden wens ik de rol van dit Vlaams Parlement te

beklemtonen, niet alleen als controlemiddel maar vooral als broeinest en kraamkamer van een decreetgeving geïnspireerd door onze beste democratische waarden.

Om die werking te optimaliseren heeft zowel het Vast Bureau als het Uitgebreid Bureau een aantal nieuwe regels voorgesteld, die bij wijze van experiment zullen worden uitgetest tot eind januari 2016, waarop vanzelfsprekend een evaluatie volgt.

Die constante herbronning vormde de grondslag van ons beleidsplan Plenum 2.0. Waar nodig sturen wij bij, waar nodig passen wij de werking van ons parlement aan.

Ik durf met enige trots te stellen dat wij daar al jaren in slagen. Dat is enerzijds uw verdienste, maar zeker niet minder die van de administratieve en ondersteunende diensten van ons parlement.

Mevrouw de secretaris-generaal, mijn speciale dank daarvoor en tegelijkertijd gaat die dank uit naar uw vele toegewijde medewerkers. Zij zorgen ervoor dat u, dames en heren volksvertegenwoordigers, zich dag na dag ten volle kunt concentreren op de kern van uw politieke werk.

Om u daarbij te helpen, zijn wij zo vrij om u daarvoor een multifunctionele pen van het Vlaams Parlement aan te bieden. Die pen, die u op uw werkblad gevonden hebt, schrijft niet alleen, ze dient ook om buiten deze vergadering te swipen op een iPad of een smartphone. *(Opmerkingen)*

Er ligt niets. Fout van het personeel! *(Gelach)*

Mevrouw Goossens bevestigt mij dat dit helemaal juist is. Dat ziet er niet goed uit! *(Gelach)*

U krijgt die pen nog in elk geval.

Nu gaat mijn eindzin helemaal in rook op.

Ik zou dus zeggen: aan de slag voor een dynamisch Vlaanderen, de burger rekent op u!

Ik dank u. *(Applaus)*

CONSTITUERING VAN HET VLAAMS PARLEMENT

De voorzitter: Dames en heren, ik verklaar het Vlaams Parlement geconstitueerd.

Hiervan zal worden kennis gegeven aan de Vlaamse Regering, de Kamer van Volksvertegenwoordigers, de Senaat, het Parlement de la Communauté française, het Parlement wallon, het Parlement der Deutschsprachigen Gemeinschaft, het Brusselse Hoofdstedelijke Parlement, de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Assemblée de la Commission communautaire française.

VERKLARING VAN DE VLAAMSE REGERING betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2016

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de verklaring van de Vlaamse Regering betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2016.

De tekst zal u straks bij het verlaten van de Koepelzaal worden overhandigd.

Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Voorzitter, dank u voor uw zeer inspirerende toespraak. Dank ook voor het virtuele gesprek. Onze regering springt even zuinig en efficiënt om met de middelen als dit parlement. Ik heb er ook nota van genomen dat u de kraamkamer zult zijn in de toekomst en dat u de bevruchtende ideeën alsnog aan de regering overlaat. Waarvoor dank. Maar wij gaan in een zeer goede symbiose met u voortwerken, ook dit jaar.

Voorzitter, collega's, slechts een jaar is verstreken sinds mijn eerste September-verklaring, en reeds is onze wereld niet meer dezelfde. Europa beleeft de grootste vluchtelingencrisis sinds de Tweede Wereldoorlog. Een migratiestroom naar en doorheen de Europese Unie plaatst de 28 lidstaten en het Europese project zelf voor enorme uitdagingen.

Minstens zo ingrijpend is de afkoeling van de Chinese economie. Voorlopig houdt de wereldeconomie stand, maar een langer durende malaise dreigt ook onze economie te besmetten. De Europese landbouwcrisis, die mee het gevolg is van het Russische embargo, laat zich ook in Vlaanderen voelen. Dieselfgate verspreidt zich als een olievlek over de wereld en zal de roep om een nieuwe, om een meer duurzame economie versnellen.

Deze voorbeelden bewijzen hoe snel de wereld verandert en hoe belangrijk het is om wereldwijde omwentelingen scherp in het oog te houden. Veel van die veranderingsprocessen hebben ingrijpende gevolgen op lange termijn: de groei van de wereldbevolking, de verstedelijking, de vergrijzing, de klimaatverandering, de toenemende vraag naar voedsel, energie en water.

Disruptieve doorbraken, zoals in de biotechnologie, het internet der dingen of de kunstmatige intelligentie, zullen onze samenleving en onze economie grondig veranderen. Ze bieden ons veel kansen, maar confronteren ons ook met uitdagingen – denk maar aan robotica, robots die mensen vervangen.

Vlaanderen zal deze veranderingen niet zomaar ondergaan. We willen mee de motor zijn van vooruitgang op onze planeet. Daarom heeft deze Vlaamse Regering een langetermijnstrategie goedgekeurd, een toekomstvisie met als horizon 2050.

En die toekomst is dichterbij dan we denken: ze is al begonnen. Ons industrieel productiesysteem wordt een gedigitaliseerde industrie 4.0, met een omschakeling naar een koolstofarme, energie-efficiënte en circulaire economie. We kiezen voor een vlotte en milieuvriendelijke mobiliteit en voor slimme steden.

Welvaart en welzijn creëren we op een duurzame manier. We zijn internationaal koploper in heel wat hoogtechnologische sectoren. Onze bedrijven en kennisinstellingen realiseren doorbraken die de wereld in staat stellen om de welvaart verder te doen groeien zonder bijkomende druk op het leefmilieu. We staan aan de top met onze hoogwaardige en innovatieve gezondheidszorg, die betaalbaar is voor iedereen. Zorginnovatie vangt de veranderende behoeften van de vergrijzende bevolking op. Iedereen blijft actief tot op hoge leeftijd.

Vlaanderen is een inclusieve en zorgzame samenleving. Niemand mag nog geconfronteerd worden met achterstelling, armoede en discriminatie. Iedereen krijgt de kans om levenslang te leren en nieuwe competenties te verwerven. Iedereen moet werk op maat kunnen vinden.

Onze toekomstvisie, collega's, is gericht op Vlaanderen, maar ook op Europa en op de wereld. Op korte termijn blijven we werken aan het Vlaamse hervormingsprogramma, waarin we concreet invulling geven aan het Pact 2020. Vlaanderen wil ook bijdragen aan de duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties, die

vorige week in New York zijn goedgekeurd. Wij staan voor honderd procent achter de kernwaarden ervan: toegang tot gezondheidszorg en onderwijs voor iedereen; einde aan armoede en tegengaan van ongelijkheid; sterke economieën waar iedereen aan deelneemt; gerechtigheid in veilige en vredige samenlevingen, met sterke instellingen; versterken van de mondiale solidariteit en duurzame ontwikkeling; bescherming van ecosystemen en zorg voor de toekomstige generaties.

Duurzame groei, collega's, is enkel mogelijk als we wereldwijd de kloof tussen mannen en vrouwen verkleinen. Vrouwen die gezond zijn, geschoold zijn en zelfbeschikking hebben over hun leven, creëren meer welvaart voor hun gezin en voor hun gemeenschap. Dat is ook een van de belangrijke aandachtspunten van onze Vlaamse ontwikkelingssamenwerking. Samen met Melinda Gates zeggen wij: "Als we de vrouwen helpen, redden we de wereld." (*Applaus*)

Collega's, bij haar aantreden stond deze Vlaamse Regering voor een moeilijke opdracht. Door tegenvallende groeicijfers, de Europese begrotingsregels en de zesde staatshervorming, was er een budgettair tekort van anderhalf miljard euro. Uw regering had kunnen kiezen voor de weg van de minste weerstand, voor verdere schuldopbouw of voor het verhogen van de belastingen. Wij hebben dat niet gedaan. Wij hebben onze verantwoordelijkheid genomen en gekozen voor de weg die hoop en perspectief biedt. We hebben gekozen voor evenwicht: evenwicht tussen budgettair orde op zaken stellen en investeren in ons sociaal en economisch weefsel. 70 procent van alle besparingen namen we voor eigen rekening. Tegen 2019 telt de Vlaamse Overheid dertig entiteiten en vierduizend ambtenaren minder dan tien jaar ervoor. Dat is ongezien.

Daarnaast hebben we van zowat iedereen een inspanning gevraagd. We hebben tariefstijgingen doorgevoerd die bepaalde voorzieningen betaalbaar moeten houden. Maar altijd hebben we gewaakt over sociale correcties. Dankzij die inspanningen, ook van onze eigen medewerkers, onze eigen ambtenaren, hebben we de bijkomende beleidsruimte gecreëerd om investeringen mogelijk te maken. We hebben extra investeringen ingeschreven voor onder meer woonzorgcentra en kinderopvang. We hebben bijkomende middelen uitgetrokken voor mensen met een handicap. Met de zorgzame uitvoering van het M-decreet zetten we een belangrijk stap naar een meer inclusief onderwijs. Zo realiseren we dat elk kind gepast en kwaliteitsvol onderwijs krijgt.

Meer dan 2.300 energieleningen zijn goedgekeurd. We hebben een extra investeringsbudget van ruim 42 miljoen euro voor onze culturele infrastructuur. 100 miljoen euro, dat is het bedrag dat extra is uitgetrokken voor scholenbouw, het ARKImedes-fonds en het Participatiefonds Vlaanderen. Een investering van 10 miljoen euro drijft bovendien de digitalisering binnen de Vlaamse overheid verder op.

Dankzij de nieuwe sluis in Terneuzen zullen vanaf 2021 de allergrootste schepen de haven van Gent kunnen bereiken. Ook onze plannen om de mobiliteitsknoop in Antwerpen en Brussel aan te pakken via ingrijpende investeringen in de Oosterweelverbinding, de Antwerpse ring en de Brusselse ring, bieden perspectief. We vergroenen onze vloot trams en bussen met een investering van meer dan 100 miljoen euro. Voor de noord-zuidverbinding in Limburg hebben we 60 miljoen euro vrijgemaakt.

Vooruitgang, collega's, bereik je ook door verstandige hervormingen. Vanaf het begin heeft deze regering ingezet op de omslag naar een sterke en slimme overheid. Een efficiënte overheid, die verkokering wegwerkt en partnerschappen uitbouwt. Een slanke overheid, die gebruikmaakt van digitale innovaties, die focust op haar kerntaken.

Vertrouwen is de rode draad doorheen al onze beslissingen. We geven meer vertrouwen en meer verantwoordelijkheid aan lokale besturen, aan bedrijven,

aan scholen, aan onze leraars, aan verenigingen, aan de mensen. We bevrijden hen maximaal van planlast en administratieve rompslomp.

Uw Vlaamse Regering heeft het voorbije jaar tal van beleidsmaatregelen genomen, maatregelen om Vlaanderen verder te laten groeien als sterke en sociale deelstaat, met een open blik op de wereld. Ik som er enkele op. We hebben een Actieplan tegen Schooluitval, om het aantal jongeren dat de schoolbanken zonder kwalificatie verlaat, fors terug te dringen. Ons beleid inzake duaal leren biedt kansen voor nieuwe vormen van opleiding op school én op de werkvloer. Dit jaar starten we met een proefproject waarvoor ruim driehonderd bedrijven zich kandidaat hebben gesteld. Met focus op talent en op competenties realiseren we een hogere werkzaamheidsgraad van kwetsbare groepen. Ons doelgroepenbeleid is drastisch vereenvoudigd en zal jongeren, minder jongeren en personen met een beperking meer kans op werk geven. Ons clusterbeleid zal de transformatie van ons economisch weefsel versnellen en tegelijk een hefboom creëren voor een betere vermarkting van innovatie. We hervormden de kmo-portefeuille tot een eenvoudig en laagdrempelig instrument voor brede professionalisering, terwijl groeibedrijven specifiek meer ondersteuning krijgen.

Met ons Vlaams Actieplan Armoedebestrijding bestrijden we de helaas nog steeds aanwezige armoede in Vlaanderen, met focus op armoede in gezinnen met jonge kinderen. Regeringsbreed gaan we ook de strijd tegen de radicalisering aan. Personen die het risico lopen om te radicaliseren, willen we zo snel mogelijk detecteren en alles doen wat mogelijk is om hen aan boord van onze samenleving te houden.

Na twintig jaar hebben we eindelijk een oplossing voor de bescherming van onze historische poldergraslanden. We hebben bij dit parlement een ontwerp van decreet ingediend dat steden de mogelijkheid biedt een lage-emissiezone te creëren. Een nieuw beleidskader stimuleert groene warmte en warmtenetten.

Onze Vlaamse landbouw is helaas zwaar getroffen door de Ruslandboycot en de slechte marktsituatie in diverse sectoren. Daarom hebben wij bij Europa geijverd voor ondersteuning en ook zelf inspanningen gedaan voor onze boeren.

We hebben zopas het Vlaams Huis voor de Verkeersveiligheid opgericht. Alle kennis en kunde inzake verkeersveiligheid wordt er samengebracht.

Onze nieuwe bevoegdheid Dierenwelzijn hebben we vanaf dag één actief in handen genomen met een tiental nieuwe initiatieven, onder meer om dierenmishandeling kordaat aan te pakken.

We hebben onze internationale relaties verder uitgebouwd en de basis gelegd voor het Vlaams ministerie van Buitenlandse Zaken.

Collega's, ik besef dat een aantal economische parameters en onzekerheden tot voorzichtigheid nopen. De groeivoorzichten blijven matig, te matig, en de werkloosheid is nog te hoog. Bovendien plaatst de vluchtelingencrisis ons voor een grote budgettaire uitdaging. Ons land kent een instroom van ongeveer vierduizend asielzoekers per maand, waarvan verwacht wordt dat de grote meerderheid een al dan niet tijdelijke verblijfsvergunning zal krijgen. Na aankomst in ons land krijgen asielzoekers opvang van de federale overheid en zorgen wij onmiddellijk voor onderwijs voor de kinderen. Na hun erkenning als vluchteling staat Vlaanderen in voor een integratietraject.

De Vlaamse Regering schoot tijdig in actie en stemt in een ministerieel comité de acties binnen de beleidsdomeinen Inburgering en Integratie, Werk, Welzijn en Onderwijs op elkaar af. Vlaanderen is voorbereid. We kunnen en zullen de erkende vluchtelingen op een humanitaire en kwaliteitsvolle manier helpen.

Mijn grootste zorg, collega's, is echter niet het materiële aspect daarvan, maar gaat naar de sociale cohesie, de opbouw van onze samenleving. Vandaar ons humaan maar niet vrijblijvend beleid. Nieuwkomers moeten een actieve rol opnemen in onze samenleving, moeten zo snel mogelijk aan het werk. Voor onze samenleving is een succesvolle integratie allernoodzakelijkst. De kennis van het Nederlands is cruciaal, alsook het verinnerlijken van onze waarden en onze normen. Onze democratie, onze rechtsstaat, onze fundamentele rechten en vrijheden vormen het fundament van onze samenleving. We koesteren ze, ze zijn het cement van onze samenleving. De basis van en de voorwaarde om tot een gedeelde samenleving te komen, zijn deze fundamentele principes. Onze pluralistische samenleving, gebaseerd op de waarden van de verlichting, is de enige waarin we aan iedereen, ook aan de nieuwkomers, een toekomst kunnen geven. Hiervan wijken we in het belang van iedereen, van ons en van de nieuwkomers, geen duimbreed af. *(Applaus bij de meerderheid)*

Collega's, we blijven voorzichtig, maar er zijn ook hoopvolle tekenen. Er komt meer zuurstof in onze economie. De loonkostenhandicap met de buurlanden is verkleind. Vorig jaar voerde Vlaanderen voor 295 miljard euro uit, een absoluut record. In 2014 waren er 184 nieuwe buitenlandse investeringen, samen goed voor bijna 3 miljard euro. Dat zijn indrukwekkende cijfers die zich onmiddellijk vertalen in tewerkstelling. Met 92.000 open vacatures in Vlaanderen zitten we aan het hoogste jobaanbod in 9 jaar. De werkloosheid is gedaald, de jeugdwerkloosheid is in het afgelopen jaar zelfs met 5,5 procent gedaald. Het aantal faillissementen gaat in dalende lijn. Hoopgevend is evenzeer dat het aantal Vlaamse starters in de eerste helft van dit jaar gestegen is tot het hoogste peil in 4 jaar.

Internationale contacten met investeerders en potentiële investeerders leren mij dat wij heel wat troeven hebben en dat we wat zelfbewuster mogen zijn. Dankzij ons kwaliteitsvol onderwijs zijn Vlamingen goed opgeleid en hoog gewaardeerd ook bij Vlaamse en buitenlandse bedrijven. Weinig EU-landen scoren hoger dan Vlaanderen inzake arbeidsproductiviteit. We zijn productiever dan al onze buurlanden. Onze ondernemers zijn befaamd zijn voor hun kennis, ondernemerschap, kwaliteit en vakmanschap.

In Vlaanderen is 56 procent van de ondernemingen innovatief. Enkel Duitsland scoort hoger. Inzake afvalverwerking en het sluiten van materiaalkringlopen spelen we zelfs een internationale koplopersrol. De energie-intensiteit is 21 procent lager dan in 1990 en de broeikasemissies zijn gedaald, waardoor we dankzij onze bedrijven de Kyotonorm hebben gehaald.

Bovendien is onze ligging een heel sterke troef. 60 procent van de koopkracht van de Europese Unie ligt in een straal van 500 kilometer rond Vlaanderen. Met onze goed uitgeruste havens en onze uitmuntende logistieke bedrijven zijn we letterlijk de poort tot Europa.

Ten slotte scoort Vlaanderen heel goed als kennisintensieve regio, niet het minst door onze strategische onderzoekscentra die van wereldniveau zijn. IMEC loopt drie tot tien jaar voor op wat de bedrijven produceren voor de gebruiker. Het Vlaams Instituut voor Biotechnologie is dan weer gekend voor zijn baanbrekend onderzoek naar de basis van leven, gezondheid en ziekte. Op de ranglijst van octrooicitaties van Times Higher Education staat dit Vlaams instituut op een gedeelde eerste plaats. Verder is iMinds opgenomen op de wereldwijde lijst van honderd technologieacceleratoren van Hot Topics. FlandersMake, ons strategisch onderzoekscentrum voor de maakindustrie, versnelt de transformatie naar industrie 4.0 en verstevigt onze internationale concurrentiepositie.

Collega's, uw regering is meer dan ooit van mening dat we alle zeilen moeten bijzetten om koers te houden. We saneren behoedzaam verder, vooral op de eigen werking, en kiezen voluit voor investeringen, in 2016 goed voor bijna 4,5 miljard

euro. Tegelijk maken we verder werk van gerichte hervormingen. Vanaf 2016 starten we met het groeipad voor Onderzoek en Ontwikkeling. We versnellen de omslag naar de industrie 4.0. In 2016 plaatsen we de vernieuwde kmo-portefeuille en de kmo-groeisubsidie in de markt. Het Agentschap Innoveren en Ondernemen ondersteunt in één loket innovatie en kwaliteitsvolle groei van de ondernemingen.

De Vlaamse Regering zal met de partners uit het secundair en hoger onderwijs een pact sluiten, het SOHO-pact, waarin we de krachten bundelen om de doorstroom en de oriëntering naar het hoger onderwijs een nieuwe dynamiek te geven. Ik roep deze partners op om in te zetten op kennisdeling, samenwerking en onderlinge afstemming om zo tot sterke resultaten te komen.

Het realiseren van de niet-bindende oriëntatieproef in het secundair onderwijs, tegen de paasvakantie van 2016, is onze eerste grote uitdaging. Bovendien versterken we de uitbouw van het hoger beroepsonderwijs en maken we verder werk van een loopbaanpact met de sociale partners.

In de weginfrastructuur staan heel grote projecten in de steigers. We investeren in snel en comfortabel openbaar vervoer en we positioneren de binnenvaart als het alternatief om een massa vrachtwagens van de weg te halen.

Er komt een nieuw verkeersveiligheidsplan. Vanaf 2017 wordt 70 kilometer per uur de norm buiten de bebouwde kom. We werken tevens aan een groenere mobiliteit. De uitrol van laad- en tankinfrastructuur wordt gestimuleerd en in dezelfde beweging komt er een groenere Vlaamse verkeersbelasting. We moedigen daarbij de aankoop van milieuvriendelijke wagens aan met daarbovenop een bijzondere stimulans voor zuiver elektrische en waterstofaangedreven wagens.

Met ons Beleidsplan Ruimte Vlaanderen zetten we in op kernversterking, verdichting en meervoudig ruimtegebruik en versterken we de kwaliteit van onze open ruimte.

We versnellen de energietransitie door het stimuleren van hernieuwbare energie, zon- en windenergie in de eerste plaats. Windturbines zullen sneller geplaatst kunnen worden in daartoe geschikte zones. We moedigen de Vlaming aan om veel bewuster om te springen met energie. We doen verdere inspanningen om het Vlaams Klimaatbeleidsplan uit te voeren. Met haalbare en betaalbare maatregelen zetten we de transitie door richting een koolstofarme samenleving. Op de Klimaattop die eind dit jaar in Parijs plaatsvindt, zal Vlaanderen pleiten voor een ambitieus klimaatakkoord. Wij houden vast aan de tweegradendoel-stelling. We waken erover dat de Europese Unie voor een solidair en rechtvaardig akkoord gaat en zich opstelt als de bruggenbouwer tussen de ontwikkelde en ontwikkelingslanden. Ik reken er ook op dat er ook in dit land een intern klimaatakkoord kan worden bereikt. Ik roep de andere regeringen op om elkaar daarin snel te vinden. De Vlaamse Regering zal haar verantwoordelijkheid blijven opnemen in dit overleg.

Dit jaar, collega's, is een recordbedrag van 800 miljoen euro vastgelegd om structureel te investeren in sociale woningniewbouw en renovatie. Ook zetten we private ontwikkelaars aan om vrijwillig sociale woningen te bouwen. We wijzigen het kaderbesluit Sociale Huur zodat sociale woningen veel optimaler zullen worden benut ten voordele van de mensen met de hoogste woonneed.

Vanaf 2016 starten we met een groeipad voor investeringen in Welzijn, onder meer voor ouderenzorg. We geven verder vorm aan de Vlaamse sociale bescherming (VSB). Volgend jaar gaat het basisondersteuningsbudget voor personen met een handicap van start. We zetten sterker in op de infrastructuur voor de welzijnsvoorzieningen.

We houden van onze hoofdstad en tonen dat, ook met investeringen. Ik vermeld hierbij het nieuwe VRT-gebouw, de uitbreiding van de Vlaamse jeugherberg, ons

nieuw Vlaams Administratief Centrum en de capaciteitsuitbreiding van scholen en kinderopvang. We zetten in op een sterke openbare omroep die digitale uitdagingen aankan, een omroep die in een steeds evoluerend medialandschap ten dienste staat van de samenleving.

Voor onze inburgeraars voeren we een resultaatsverbintenis in. Enkel wie slaagt voor Maatschappelijke Oriëntatie en Nederlands Tweede Taal ontvangt nog een inburgeringsattest. Hierdoor wint dat attest aan waarde, voor de inburgeraar zelf, voor de werkgevers en voor de hele samenleving.

We zetten de internationalisering van Vlaanderen verder in tal van domeinen, onder meer in kunst en cultuur. Ons gastlandschap volgend jaar, samen met Nederland, op de Frankfurter Buchmesse, biedt grote mogelijkheden om onze taal en literatuur te promoten en om aan publieksdiplomatie en culturele diplomatie te doen.

De Vlaamse Regering staat achter evenwichtige vrijhandels- en investeringsakkoorden met de Verenigde Staten en Canada. Deze akkoorden, het Transatlantic Trade and Investment Partnership (TTIP) en het Comprehensive Economic and Trade Agreement (CETA), kunnen ons veel nieuwe perspectieven bieden. Daarom pleit ik tijdens mijn handelsmissie volgende maand, naar de VS en Canada, voor een doorbraak in de onderhandelingen. Er kan uiteraard, collega's, geen sprake zijn van nivellering van arbeids-, milieu- of veiligheidsnormen. En ook de culturele, audiovisuele, onderwijs, welzijns- en gezondheidsdiensten moeten worden gevrijwaard.

Collega's, we houden als Vlaamse Regering onze rekeningen op orde. We zijn erin geslaagd het tekort in 2016 zeer beperkt te houden, minder dan wat de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) vooropstelt. In 2017 knopen we opnieuw aan bij een begroting in evenwicht. De besparingen zijn gematigd en gespreid. Niet ondanks, maar dankzij deze besparingen creëren we perspectief, perspectief om te groeien. Tegen 2019 zal deze Vlaamse Regering 2,5 miljard euro meer investeren dan bij de start van deze regering: een half miljard euro extra voor Zorg en Welzijn, een half miljard euro extra voor Onderzoek en Ontwikkeling, een half miljard euro extra voor Infrastructuur. Een half miljard extra voor de gemeenten via de groei van het Gemeentefonds, een half miljard euro extra voor een lastenverlaging voor onze burgers en bedrijven, die we samen met de Federale Regering mogelijk maken.

Kortom, collega's, we zitten op het goede pad, we zitten op het juiste pad. Een pad waar we de belastingen verlagen, fors extra investeren in onze mensen en onze economie én een begroting in evenwicht afleveren. Dat is een fraai resultaat, dat is goed beleid dat perspectief biedt.

Voorzitter, collega's, de Vlaamse Regering heeft alle vertrouwen in de toekomst van Vlaanderen, het Vlaanderen van vandaag, het Vlaanderen van morgen en van 2050.

Laten we samen de krachten bundelen en de handen in elkaar slaan. Laten we investeren in vooruitgang. Laten we investeren in Vlaanderen. Laten we investeren in de Vlamingen. *(Applaus bij de meerderheid)*

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen woensdag om 10 uur en 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 14.46 uur.*

